

เกณฑ์ กติกา การประกวด แสดง แข่งขัน
ทักษะวิชาชีพ ทักษะพื้นฐาน และหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น
ทักษะพื้นฐาน การประกวดมารยาทไทย
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ระดับสถานศึกษา ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ ปีการศึกษา 2560-2561

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อเป็นการส่งเสริมทักษะมารยาทไทย ให้แก่นักเรียน นักศึกษา
- 1.2 เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษา ได้ใช้ความรู้ ความสามารถ ที่ได้จากการศึกษามาใช้ให้เกิดประโยชน์ ในการปฏิบัติงานจริง
- 1.3 เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษา ได้รับประสบการณ์นอกเหนือจากการศึกษาในห้องเรียน
- 1.4 เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา
- 1.5 เพื่อยกระดับทักษะฝีมืองานอาชีพในประชาคมอาเซียน

2. คุณสมบัติของผู้เข้าประกวด แข่งขัน

2.1 คุณสมบัติทั่วไป

1. ระดับจังหวัด ผ่านการประกวด แข่งขัน และได้รับรางวัลชนะเลิศระดับสถานศึกษา
2. ระดับภาค ผ่านการประกวด แข่งขันและได้รับรางวัลชนะเลิศระดับจังหวัด
3. ระดับชาติ ผ่านการประกวด แข่งขันและได้รับรางวัลชนะเลิศ รองชนะเลิศอันดับ 1 รองชนะเลิศอันดับ 2 ระดับภาค
4. เป็นนักเรียน นักศึกษาระบบปกติ หรือระบบทวิภาคี (ไม่เป็นพนักงานประจำบริษัท) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและได้ลงทะเบียนเรียน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.), หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) **ยกเว้น** นักเรียน นักศึกษาทวิศึกษาและเทียบโอนประสบการณ์
5. เป็นสมาชิกองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ระดับสถานศึกษา
6. ยื่นหลักฐานการสมัครตามแบบฟอร์มที่กำหนด และลงทะเบียนเข้าร่วมประกวด แข่งขัน

2.2 คุณสมบัติเฉพาะ

1. จำนวนผู้เข้าประกวด ใน 1 ทีม มี 2 คน ประกอบด้วย ชาย 1 คน และหญิง 1 คน (ชายจริงหญิงแท้)
2. ให้ครูที่ปรึกษา และผู้เข้าประกวดทุกคนมารายงานตัวและลงทะเบียนเข้าประกวดด้วยตนเอง และเข้าประชุมรับฟังการชี้แจงวิธีการประกวดและจับสลากสำหรับการประกวด
ในวันที่ .....เดือน ..... พ.ศ. .... เวลา ..... ณ .....

3. รายละเอียดของการแข่งขัน

3.1 ท่าที่กำหนดในการประกวด 5 ท่า ดังนี้

1. ท่าบังคับ ผู้เข้าประกวดทุกคนจะต้องปฏิบัติ
  - 1.1 กราบพระแบบเบญจางคประดิษฐ์
  - 1.2 ถวายความเคารพพระมหากษัตริย์

เกณฑ์ กติกา การประกวด แสดง แข่งขัน
ทักษะวิชาชีพ ทักษะพื้นฐาน และหลักสูตรวิชาชีพพระยศัน
ทักษะพื้นฐาน การประกวดมารยาทไทย
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ระดับสถานศึกษา ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ ปีการศึกษา 2560-2561

2. ทำบังคับเลือก ผู้เข้าประกวดจะจับสลากเลือกประกวด 3 ท่า
  - 2.1 ประเคนสิ่งของแด่พระสงฆ์
  - 2.2 กราบผู้ใหญ่ขณะผู้ใหญ่นั่งกับพื้น
  - 2.3 รับสิ่งของจากผู้ใหญ่อย่างเป็นพิธีการ (ผู้ใหญ่ยืน, ผู้ใหญ่นั่งเก้าอี้, ผู้ใหญ่นั่งพื้น)
  - 2.4 การเดินผ่านผู้ใหญ่และไหว้ผู้ใหญ่ (ผู้ใหญ่ยืน, ผู้ใหญ่นั่งเก้าอี้, ผู้ใหญ่นั่งพื้น)
3. ถ้าผู้เข้าประกวดจับสลากได้ในข้อ 1.2.3 และ 1.2.4 ให้ดำเนินการจับสลากกิจกรรมการประกวดในวงเล็บเพียง 1 รายการหรืออยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการ

3.2 รายละเอียดทำการปฏิบัติมารยาทไทย ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

1. การแสดงความเคารพ

การแสดงความเคารพมีหลายลักษณะ เช่น การประนมมือ การไหว้ การกราบ การคำนับ การถวญความเคารพ การที่จะแสดงความเคารพในลักษณะใดนั้น ต้องพิจารณาผู้ที่จะรับความเคารพด้วยว่าอยู่ในฐานะเช่นใด หรือในโอกาสใด แล้วจึงแสดงความเคารพให้ถูกต้องและเหมาะสม การแสดงความเคารพแบ่งได้ดังนี้ คือ

1.1 การไหว้ การปฏิบัติในท่าไหว้ประกอบด้วยกิริยา 2 ส่วน คือ การประนมมือและการไหว้ การประนมมือ (อัญชลี) เป็นการแสดงความเคารพ โดยการกระพุ่มมือเล็กน้อย ปล่อยให้ปลายนิ้วมือทั้งสองข้างชิดกัน ฝ่ามือทั้งสองประกบเสมอกันแนบหว่างอก ปลายนิ้วเฉียงขึ้นพอประมาณ แขนแนบลำตัวไม่กางศอกทั้งชายและหญิงปฏิบัติเหมือนกัน การประนมมือนี้อใช้ในการสวดมนต์ ฟังพระสวดมนต์ ฟังพระธรรมเทศนาขณะสนทนากับพระภิกษุ รับพรจากผู้ใหญ่ และรับความเคารพจากผู้มีอายุน้อยกว่า เป็นต้น การไหว้ (วันทนา หรือ วันทา) เป็นการแสดงความเคารพโดยการประนมมือ แล้วยกมือทั้งสองขึ้นจรดใบหน้าให้เห็นว่าเป็นการแสดงเคารพอย่างสูง การไหว้แบบไทย แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ตามระดับของบุคคล

ระดับที่ 1 การไหว้พระ ได้แก่ การไหว้พระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ รวมทั้งปูชนียวัตถุปูชนียสถานที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ในกรณีที่ไม่สามารถกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ได้ ให้ประนมมือแล้วยกขึ้นพร้อมกับค้อมศีรษะลง ให้หัวแม่มือจรดหว่างคิ้ว ปลายนิ้วชี้แนบส่วนบนของหน้าผาก

ระดับที่ 2 การไหว้ผู้มีพระคุณและผู้ที่ยู่มาก ได้แก่ ปู่ ย่า ตา ยาย พ่อ แม่ ครู อาจารย์ และผู้ที่เราเคารพนับถือ ให้ประนมมือแล้วยกขึ้นพร้อมกับค้อมศีรษะลงให้หัวแม่มือจรดปลายจมูก ปลายนิ้วชี้แนบหว่างคิ้ว

ระดับที่ 3 การไหว้บุคคลทั่วไป ที่เคารพนับถือหรือผู้มีอายุมากกว่าเล็กน้อย ให้ประนมมือแล้วยกขึ้นพร้อมกับค้อมศีรษะลง ให้หัวแม่มือจรดปลายคาง ปลายนิ้วชี้แนบปลายจมูก

สำหรับหญิงการไหว้ทั้ง 3 ระดับ อาจจะถอยเท้าข้างใดข้างหนึ่งตามถนัดไปข้างหลังครึ่งก้าวแล้วย่อเข่าลงพอสมควรพร้อมกับยกมือขึ้นไหว้ กรณีการไหว้ผู้เสมอกันให้ยืนตรงไหว้

เกณฑ์ กติกา การประกวด แสดง แข่งขัน
ทักษะวิชาชีพ ทักษะพื้นฐาน และหลักสูตรวิชาชีพพระยศัน
ทักษะพื้นฐาน การประกวดมารยาทไทย
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ระดับสถานศึกษา ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ ปีการศึกษา 2560-2561

การรับไหว้ผู้น้อย ให้ประนมมือระหว่างอก ไม่ก้มศีรษะ ทั้งชายและหญิงปฏิบัติเหมือนกัน

1.2 การกราบ (อภิวาท) เป็นการแสดงความเคารพอย่างสูง มี 2 แบบ คือ

1) การกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ เป็นการใช้อวัยวะทั้ง 5 คือ หน้าผาก มือและข้อศอก ทั้งเข้าทั้ง 2 สัมผัสกับพื้น การกราบมี 3 จังหวะ คือ

ท่าเตรียม

ชาย นั่งคุกเข่าตัวตรงปลายเท้าตั้ง ปลายเท้าและส้นเท้าชิดกัน นั่งบนส้นเท้า เข่าทั้งสองห่างกัน พอประมาณ มือทั้งสองวางคว่ำเหนือเข่าทั้งสองข้าง นิ้วชิดกัน (ท่าเทพบุตร)

หญิง นั่งคุกเข่าตัวตรง ปลายเท้าราบ เข่าถึงปลายเท้าชิดกัน นั่งบนส้นเท้า มือทั้งสองวางคว่ำเหนือเข่าทั้งสองข้าง นิ้วชิดกัน (ท่าเทพธิดา)

ท่ากราบ

จังหวะที่ 1 (อัญชลี) ยกมือขึ้นในท่าประนมมือ

จังหวะที่ 2 (วันทนา หรือ วันทา) ยกมือขึ้นไหว้ตามระดับที่ 1 การไหว้พระ

จังหวะที่ 3 (อภิวาท) ทอดมือทั้งสองลงพร้อมๆ กัน ให้มือและแขนทั้งสองข้างราบกับพื้น คว่ำมือห่างกันเล็กน้อย พอให้หน้าผากจรดพื้นระหว่างมือทั้งสอง

ชาย ศอกทั้งสองข้างต่อจากเข่าราบไปกับพื้น หลังไม่โก่ง

หญิง ศอกทั้งสองข้างคร่อมเข่าเล็กน้อย ราบไปกับพื้น หลังไม่โก่ง

ทำสามจังหวะให้ครบ 3 ครั้ง ยกมือขึ้นไหว้ในท่าไหว้พระ แล้ววางมือคว่ำเหนือเข่าทั้งสองข้าง ในเตรียมกราบ จากนั้นให้เปลี่ยนอิริยาบถตามความเหมาะสม

2) การกราบผู้ใหญ่ เป็นการกราบผู้มีพระคุณและผู้ที่มียุมาก ได้แก่ ปู่ ย่า ตา ยาย พ่อ แม่ ครู อาจารย์ และผู้ที่เราเคารพ ผู้กราบทั้งชายและหญิงนั่งพับเพียบ ทอดมือทั้งสองข้างลงพร้อมกัน ให้แขนทั้งสองคร่อมเข่าที่อยู่ด้านล่างเพียงเข่าเดียว มือประนมตั้งกับพื้นไม่แบมือ ค้อมตัวลงให้หน้าผากแตะส่วนบนของมือที่ประนม ในขณะที่กราบไม่กระดกนิ้วมือขึ้นรับหน้าผาก กราบเพียงครั้งเดียว จากนั้นให้เปลี่ยนอิริยาบถโดยการนั่งสำรวมประสานมือแล้วเดินเข้าถอยหลังพอประมาณแล้วลุกขึ้นจากไป

1.3 การถวายความเคารพแบบสากล ใช้กับพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์

ชาย ใช้วิธีการถวายคำนับ โดยค้อมตัวต่ำพอสมควร

หญิง ใช้วิธีการถวายความเคารพแบบย่อเข่า (ถอนสายบัว) มี 2 แบบคือ

1) แบบสากลนิยม ยืนตรง หันหน้าไปทางที่ประทับ วาดเท้าข้างใดข้างหนึ่งไปข้างหลังเล็กน้อย ตามถนัดพร้อมกับย่อตัวลง ลำตัวตรง หน้าตรง ทอดสายตาลง ปล่อยแขนทั้งสองข้างแล้วยืนตรง

เกณฑ์ กติกา การประกวด แสดง แข่งขัน
ทักษะวิชาชีพ ทักษะพื้นฐาน และหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น
ทักษะพื้นฐาน การประกวดมารยาทไทย
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ระดับสถานศึกษา ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ ปีการศึกษา 2560-2561

2) แบบพระราชนิยม ยืนตรง หันหน้าไปทางที่ประทับ วาดเท้าข้างใดข้างหนึ่งไปข้างหลัง เล็กน้อยตามถนัด พร้อมกับย่อตัวลง ขณะที่วาดเท้า ไหล่กมือทั้งสองข้างขึ้นวางประสานกัน บนหน้าขา เหนือเข่า ค้อมตัวเล็กน้อย ทอดสายตาลง เสร็จแล้วยืนตรง

2. การประเคนสิ่งของแด่พระภิกษุและการรับสิ่งของจากพระภิกษุ

1) การประเคนสิ่งของแด่พระภิกษุ หมายถึง การถวายสิ่งของโดยส่งให้ตามวิธีการทางวินัย ถ้าเป็น สิ่งของที่ยกได้ใช้สองมือยกแล้วประเคนในระยษะหัตถบาส (หัตถบาส หมายถึง บ่วงมือ) ถ้าเป็น สิ่งของใหญ่ เกินกว่าที่จะยกได้ เช่น เรือ รถ หรือกุฎี ให้กล่าวคำถวายหรือถวายเอกสารประกอบสิ่งของนั้น

วิธีการประเคนสิ่งของ ชายและหญิงปฏิบัติดังนี้

กรณีทีพระภิกษุนั่งกับพื้น ถือสิ่งของเดินเข้าเข้าไประยษะหัตถบาส แล้วยกสิ่งของขึ้นประเคน ชายจะ ประเคนสิ่งของแด่พระภิกษุในลักษณะมือต่อมือได้เลย ส่วนหญิงจะต้องวางบนผ้าที่พระภิกษุทอดออกมา จะไหว้หรือกราบแล้วแต่กาลเทศะ ถอยโดยวิธีเดินเข้า เมื่อห่างพอประมาณจึงลุกขึ้นหันหลังกลับ

กรณีพระภิกษุนั่งบนเก้าอี้หรืออาสนะไม่ต้องเดินเข้า แต่เข้าไปให้ไ้ระยษะหัตถบาส และประเคน ตามวิธีดังกล่าวข้างต้น ถ้ามีสิ่งของถวายหลายอย่าง ควรประเคนทีละอย่าง แต่ถ้ามีภาชนะใส่ไว้ก็ประเคนทั้ง ภาชนะได้

2) การรับสิ่งของจากพระภิกษุ ก่อนรับสิ่งของให้เข้าไปใกล้ในระยษะพอประมาณ แล้วแสดงความ เคารพ จะกราบหรือไหว้ตามความเหมาะสม

ชาย ให้ยื่นสองมือรับสิ่งของเบาและสิ่งของหนัก แล้วถอยกลับ

หญิง พระภิกษุจะวางสิ่งของไว้ตรงหน้า อาจวางไว้บนพาน ถ้าเป็น สิ่งของเบาให้เอื้อมมือขวาไปหยิบ หากเป็น สิ่งของหนักให้ใช้ทั้งสองมือยกสิ่งของออกจากพาน ด้วยอาการสำรวมแล้วถอยกลับ

3. การรับสิ่งของจากผู้ใหญ่และการส่งสิ่งของให้ผู้ใหญ่

สิ่งของที่จะรับหรือส่ง มีสองลักษณะ คือ สิ่งของหนักและสิ่งของเบา สิ่งของหนักให้ถือสองมือ สิ่งของเบา ให้ถือมือเดียว โดยถือด้วยมือขวา มือซ้ายแนบลำตัว สิ่งของที่จะรับหรือส่งควรถือตามขวาง ถ้าเป็นสมุด หรือหนังสือควรหันทางสันไปทางผู้รับ

4. การส่งและรับสิ่งของอย่างเป็นพิธีการ

คำว่า “พิธีการ” ในที่นี้คือ การกระทำที่เป็นพิธี มีกำหนดการและมีระเบียบปฏิบัติ ซึ่งอาจไม่เหมือนกับ วิธีปฏิบัติที่เป็นส่วนตัว

1) การส่งสิ่งของให้ผู้ใหญ่

1.1) การส่งสิ่งของขณะผู้ใหญ่นั่ง

ชาย ถือสิ่งของเดินเข้าไปห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ยืนตรง ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้าพร้อมกับ ค้อมตัวเล็กน้อย ส่งสิ่งของแล้วถอยเท้าขวากลับ แสดงความเคารพโดยการไหว้ 1 ครั้งแล้วถอยพอประมาณ จึงหันหลังกลับอีกแบบหนึ่ง ถือสิ่งของเดินเข้าไปห่างจาก ผู้ใหญ่พอประมาณ ยืนตรงค้ำันบ ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า พร้อมกับค้อมตัวเล็กน้อย ส่งสิ่งของแล้วถอยเท้าขวากลับยืนตรงค้ำันบ 1 ครั้ง ถอยพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

เกณฑ์ กติกา การประกวด แสดง แข่งขัน
ทักษะวิชาชีพ ทักษะพื้นฐาน และหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น
ทักษะพื้นฐาน การประกวดมารยาทไทย
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ระดับสถานศึกษา ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ ปีการศึกษา 2560-2561

หญิง ถือสิ่งของเดินเข้าไปห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ยืนตรง ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้าพร้อมกับย่อตัวเล็กน้อย ส่งสิ่งของ ไหว้ในขณะที่ย่อตัวอยู่ แล้วถอยเท้าขวากลับยืนตรง ถอยพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

ในกรณีที่ใช้พานส่งสิ่งของ ให้จับคอปานทั้งสองมือ เดินเข้าไปประยะพอประมาณ ทำความเคารพ (ชาย คำนับ หญิง ค้อมศีรษะเล็กน้อย) ยกพานส่งสิ่งของให้ เมื่อผู้ใหญ่วรับสิ่งของไปแล้วลดพานลง ถือในลักษณะเดิม ชายและหญิงทำความเคารพ ถอยพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

1.2) การส่งสิ่งของขณะผู้ใหญ่นั่งเก้าอี้

ชาย ถือสิ่งของเดินเข้าไปห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ยืนตรง ก้าวเท้าขวา ลงเข่าซ้าย ส่งสิ่งของ เสร็จแล้วยืนตรง ไหว้ 1 ครั้ง ถอยหลังพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

หญิง ถือสิ่งของเดินเข้าไปห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ยืนตรง ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า ลงเข่าซ้าย ส่งสิ่งของ ไหว้ขณะที่ลงเข่า เสร็จแล้วยืนตรง ถอยพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

ในกรณีที่ใช้พานส่งสิ่งของ ถือพานเดินเข้าไปห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ยืนตรง คำนับ ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า ลงเข่าซ้าย ส่งสิ่งของ เสร็จแล้วยืนตรง คำนับ 1 ครั้ง ถอยพอประมาณจึงหันหลังกลับ

1.3) การส่งสิ่งของขณะผู้ใหญ่นั่งกับพื้น

ชายและหญิงปฏิบัติเหมือนกัน ถ้าเป็นผู้ใหญ่ที่มีพระคุณหรือผู้ที่มีอายุมาก ให้ผู้ที่เข้าไปส่งสิ่งของ เดินเข้าถือสิ่งของ ห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ นั่งพับเพียบขาขวาทับขาซ้าย (ให้หัวเข่าซ้ายตรงผู้ใหญ่) วางสิ่งของเอียงเข่าขวาเล็กน้อย กราบผู้ใหญ่ 1 ครั้ง ส่งสิ่งของให้ผู้ใหญ่ ถ้าเป็นของเบา ให้ส่งด้วยมือขวา มือซ้ายวางคว่ำอยู่เหนือเข่าซ้าย ถ้าเป็นของหนักให้ใช้ทั้งสองมือส่งสิ่งของ ถ้าผู้ใหญ่นอนด้วยก็ให้นั่งลักษณะส้ารวม เมื่อจะลากลับกราบ 1 ครั้ง ถอยโดยวิธีเดินเข้า ห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ลูกขึ้นยืน จึงหันหลังกลับ ในกรณีที่ผู้ใหญ่อายุไม่มาก ให้แสดงความเคารพ ด้วยการไหว้ตามระดับ

2) การรับสิ่งของจากผู้ใหญ่

2.1) การรับสิ่งของขณะผู้ใหญ่นั่ง

ชาย เดินเข้าไปห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ยืนตรงไหว้ 1 ครั้ง ตามระดับ ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า เปิดส้นเท้าซ้าย รับสิ่งของ ถอยเท้าขวากลับ ยืนตรง ถอยหลังพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

อีกแบบหนึ่ง เดินเข้าไปห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ยืนตรง คำนับ ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า เปิดส้นเท้าซ้าย โนมตัวไปข้างหน้าเล็กน้อย รับสิ่งของด้วยมือขวา มือซ้ายแนบลำตัว แล้วถอยเท้าขวากลับ ยืนตรงคำนับอีก 1 ครั้ง ถอยพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

เกณฑ์ กติกา การประกวด แสดง แข่งขัน
ทักษะวิชาชีพ ทักษะพื้นฐาน และหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น
ทักษะพื้นฐาน การประกวดมารยาทไทย
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ระดับสถานศึกษา ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ ปีการศึกษา 2560-2561

หญิง เดินเข้าไปห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ไหว้ตามระดับของผู้ส่งสิ่งของ (ยืนไหว้แบบชาย)
ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า ย่อตัวรับสิ่งของ แล้วถอยเท้าขวากลับ ยืนตรง ถอยพอประมาณ จึงหันหลัง
กลับ

2.2) การรับสิ่งของขณะผู้ใหญ่นั่งเก้าอี้

ชาย เดินเข้าไปห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ยืนตรง ค้อมตัวไหว้ตามระดับ ก้าวเท้าขวา
ไปข้างหน้า ลงเข่าซ้าย รับสิ่งของ ถอยเท้าขวากลับ ยืนตรง ถอยพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

ถ้าเป็นสิ่งของหนัก ให้รับด้วยมือขวา แล้วใช้มือซ้ายช่วยประคอง

อีกแบบหนึ่ง เดินเข้าไปห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ยืนตรง คำนับ ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า
ลงเข่าซ้าย รับสิ่งของด้วยมือขวา มือซ้ายแนบลำตัว ถอยเท้าขวากลับ ยืนตรงคำนับอีก 1 ครั้ง
ถอยพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

หญิง เดินเข้าไปห่างจากผู้ใหญ่พอประมาณ ยืนตรง ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า ลงเข่าซ้าย
เปิดสันเท้าขวาเล็กน้อย พร้อมกับไหว้ตามระดับ รับสิ่งของด้วยมือขวา มือซ้ายแนบลำตัว
ถอยเท้าขวา กลับ ยืนตรง ถอยพอประมาณ จึงหันหลังกลับ ถ้าเป็นสิ่งของหนัก ให้รับด้วยมือขวา
แล้วใช้มือซ้ายช่วยประคอง

2.3 การรับสิ่งของขณะผู้ใหญ่นั่งกับพื้น

ชายและหญิงปฏิบัติเหมือนกัน ถ้าเป็นผู้ใหญ่ที่มีพระคุณหรืออายุมาก ให้เดินเข้าเข้าไปใกล้
ผู้ใหญ่อ่อนน้อม นิ่งพับเพียบ ขาขวาทับขาซ้าย กราบผู้ใหญ่ 1 ครั้ง แล้วรับสิ่งของ วางสิ่งของ
เยื้องเท้าขวาเล็กน้อย ถ้าผู้ใหญ่สนทนาด้วย ให้นั่งในลักษณะสำรวม ก่อนจะลากลับให้กราบ 1 ครั้ง
ถือสิ่งของเดินเข้าถอยพอประมาณลุกขึ้น ถอยพอประมาณ จึงหันหลังกลับ

กรณีผู้ส่งสิ่งของอายุไม่มาก ให้แสดงความเคารพด้วยการไหว้ตามระดับ

5. การส่งและการรับสิ่งของอย่างไม่เป็นพิธีการ

การส่งและการรับสิ่งของอย่างไม่เป็นพิธีการ หมายถึง การส่งและรับสิ่งของเป็นการส่วนตัวขณะที่
ผู้ใหญ่นั่งหรือนั่งบนเก้าอี้ หรือนั่งบนพื้นในบ้าน ทั้งชายและหญิงควรปฏิบัติด้วยกิริยานอบน้อมด้วยการ
ทำความเคารพตามระดับ เมื่อจะส่งสิ่งของ ให้ส่งสิ่งของก่อนแล้วจึงไหว้ และเมื่อจะรับสิ่งของ ไหว้ก่อน
แล้วจึงรับ ทั้งนี้พึงปฏิบัติให้เหมาะสมตามกรณี เมื่อจะลากลับให้ไหว้อีกครั้งหนึ่ง

6. การเดินผ่านผู้ใหญ่ ขณะที่ผ่านผู้ใหญ่มิควรเดินลงสัน หรือ มีเสียงดัง

6.1 ขณะผู้ใหญ่นั่ง ให้เดินผ่านระยะห่างพอสมควร ในลักษณะสำรวม ปล่อยมือไว้ข้างลำตัว และค้อมตัวเมื่อ
ใกล้ถึงผู้ใหญ่

6.2 ขณะผู้ใหญ่นั่งเก้าอี้ ให้เดินผ่านระยะห่างพอสมควร ในลักษณะสำรวม ปล่อยมือไว้ข้างลำตัว
แล้วค้อมตัวพร้อมกับย่อเข่าเมื่อใกล้ถึงผู้ใหญ่

6.3 ขณะผู้ใหญ่นั่งหรือนอนกับพื้น ให้เดินผ่านระยะห่างพอสมควร ในลักษณะสำรวม เมื่อใกล้ถึงผู้ใหญ่
ให้เดินเข้า เมื่อผ่านไปแล้วยังลุกขึ้นเดิน

เกณฑ์ กติกา การประกวด แสดง แข่งขัน
ทักษะวิชาชีพ ทักษะพื้นฐาน และหลักสูตรวิชาชีพพระยศัน
ทักษะพื้นฐาน การประกวดมารยาทไทย
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ระดับสถานศึกษา ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ ปีการศึกษา 2560-2561

วิธีเดินเข้า ให้คุกเข่าปลายเท้าตั้ง แล้วค่อยสับเข่าออกที่ละข้างเหมือนกับการเดินและค้อมตัวลงเล็กน้อยเมื่อใกล้ถึงผู้ใหญ่

7. การนั่ง

การนั่งพับเพียบ คือ การนั่งราบกับพื้น พับขาให้ขาขวาทับขาซ้าย หรือขาซ้ายทับขาขวา อาจแบ่งออกได้เป็น 4 แบบ ดังต่อไปนี้

7.1 การนั่งพับเพียบธรรมดา คือ การนั่งพับเพียบวางมือไว้บนหน้าขา หรือเอามือเท้าพื้นก็ได้ โดยให้ปลายนิ้วมือเหยียดไปข้างหน้า ถ้านั่งขาขวาทับขาซ้ายให้ใช้มือซ้ายเท้าพื้น ถ้านั่งขาซ้ายทับขาขวาให้ใช้มือขวาเท้าพื้นอย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่สะดวกและเหมาะสม ลักษณะนี้ใช้ในการนั่งสนทนากับเพื่อนหรือนั่งอยู่ตามลำพัง

7.2 การนั่งพับเพียบต่อหน้าผู้ใหญ่ อาจนั่งทำไต่ท่าหนึ่งตามความเหมาะสม แต่ไม่ควรเท้าแขน สายตาทอดลงเล็กน้อย ไม่จ้องตาผู้ใหญ่อจนเสียกิริยา การนั่งลักษณะนี้ใช้ได้ทั้งชายและหญิง คือ

7.3 นั่งพับเพียบตัวตรง เก็บปลายเท้าโดยเบนปลายเท้าเข้าหาสะโพก มือทั้งสองข้าง ประสานกันวางไว้บนหน้าขา ถ้านั่งพับเพียบขาขวาทับขาซ้ายวางมือที่ประสานบนหน้าขาซ้าย หรือบริเวณหน้าขาจุดใดจุดหนึ่งที่เหมาะสมและสวยงาม

วิธีประสานมือ ให้ปฏิบัติในอาการที่สำรวม อาจใช้อย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

- 1) ใช้มือซ้ายหงาย มือขวาคอว่าทับ (นั่งพับเพียบขาขวาทับขาซ้าย) หรือมือขวาหงายมือซ้ายคอว่าทับ (นั่งพับเพียบขาซ้ายทับขาขวา)
- 2) ใช้มือทั้งสองคอว่าทับกัน จะเป็นมือใดทับมือใดก็ได้
- 3) สอดนิ้วระหว่างช่องนิ้วของแต่ละมือ คล้ายการประนมมืออย่างหลวมๆ
ถ้าเป็นการเข้าพบผู้ใหญ่เพื่อนำสิ่งของไปให้ หรือเมื่อสนทนากับผู้ใหญ่แล้วผู้ใหญ่ส่งสิ่งของให้ควรจะนั่งพับเพียบขาขวาทับขาซ้าย เพื่อสะดวกในการรับสิ่งของจากผู้ใหญ่ เพราะเราจะส่งสิ่งของหรือรับสิ่งของกันด้วยมือขวา
- 4) นั่งพับเพียบค้อมตัวเก็บปลายเท้า วางแขนทั้งสองข้างลงบนหน้าขา ประสานมืออย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ 3)
- 5) การนั่งพับเพียบประนมมือ เป็นการนั่งพับเพียบโดยประนมมือให้ปลายนิ้วมือแนบชิดกัน ปลายนิ้วตั้งขึ้น แขนแนบตัวระดับอก ไม่กางศอก
- 6) การนั่งพับเพียบในพิธีการ ให้นั่งพับเพียบในอาการสำรวมตลอดเวลา
การนั่งลักษณะนี้ใช้ในโอกาสที่นั่งฟังพระแสดงธรรมเทศนา ฟังพระสวดมนต์ในศาสนพิธี หรือตนเองสวดมนต์ รับฟังโอวาท หรือรับพรจากผู้ใหญ่ ปฏิบัติได้ทั้งชายและหญิง
- 7) การนั่งพับเพียบในพิธีการ ให้นั่งพับเพียบในอาการสำรวมตลอดเวลา

เกณฑ์ กติกา การประกวด แสดง แข่งขัน
ทักษะวิชาชีพ ทักษะพื้นฐาน และหลักสูตรวิชาชีพพระยศัน
ทักษะพื้นฐาน การประกวดมารยาทไทย
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ระดับสถานศึกษา ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ ปีการศึกษา 2560-2561

8. วิธีการประกวด

- 1) คณะกรรมการเป็นผู้จัดเตรียมสถานที่ในการประกวดทำต่างๆ
- 2) ผู้เข้าประกวดรายงานตัว ก่อนรับฟังคำชี้แจง 15 นาที และจับสลากเพื่อจัดลำดับการประกวด
มีรายละเอียด ดังนี้
  - 2.1) ผู้เข้าประกวดแต่งกายชุดนักเรียนนักศึกษา ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย
เครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. 2551 ข้อ 10 เครื่องแบบนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ประเภทอาชีพและระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา
นักเรียนชาย
    - 1) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ตผูกเนคไท แขนสั้นหรือแขนยาว
    - 2) เครื่องหมายติดเข็มเครื่องหมายของสถานศึกษาที่อกเสื้อเบื้องขวา
    - 3) กางเกง ผ้าสีดําหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ ชายยาว
    - 4) เข็มขัด หนังสีดํา หัวเข็มขัดเป็นโลหะตราของสถานศึกษา
    - 5) รองเท้า หนังหรือผ้าใบสีดํา แบบหุ้มส้น ชนิดผูก
    - 6) ถุงเท้า สีนํ้า**นักเรียนหญิง**
    - 1) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต แขนสั้นหรือแขนยาว
    - 2) เครื่องหมาย ติดเข็มเครื่องหมายของสถานศึกษาที่อกเสื้อเบื้องขวา
    - 3) กระโปรง ผ้าสีดําหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ เมื่อสวมแล้วชายกระโปรงคลุมเข่า
    - 4) เข็มขัด หนังสีดํา หัวเข็มขัดเป็นโลหะตราของสถานศึกษา
    - 5) รองเท้า หนังหรือผ้าใบสีดํา แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า มีส้นสูงไม่เกิน 2 นิ้ว
  - 2.2) ก่อนการประกวด ผู้เข้าประกวดและครูที่ปรึกษาต้องใช้เครื่องมือสื่อสารและปิดสัญญาณ
ทุกชนิด
  - 2.3) ครูที่ปรึกษาทุกทีม ที่เข้าร่วมการประกวดสามารถเข้าชมการประกวดได้
  - 2.4) ทีมที่ทำการประกวดแล้วอนุญาตให้เข้าชมการประกวดได้
- 3) ผู้เข้าประกวดแต่ละทีมจับสลากทำบังคับเลือก แล้วมอบให้พิธีกรประกาศ
- 4) ผู้เข้าประกวดปฏิบัติทำบังคับและทำบังคับเลือกตามกำหนด

เกณฑ์ กติกา การประกวด แสดง แข่งขัน
ทักษะวิชาชีพ ทักษะพื้นฐาน และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น
ทักษะพื้นฐาน การประกวดมารยาทไทย
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ระดับสถานศึกษา ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ ปีการศึกษา 2560-2561

9. เกณฑ์การประกวด

1) สัดส่วนคะแนนทำประกวด ดังนี้

9.1.1) ความถูกต้อง	5	คะแนน
9.1.2) ความสวยงาม	3	คะแนน
9.1.3) ความพร้อมเพรียง	3	คะแนน
9.1.4) ความเป็นธรรมชาติ	3	คะแนน
9.1.5) บุคลิกภาพ	3	คะแนน
9.1.6) ปฏิภาณ	3	คะแนน

สรุป การประกวด 1 รายการ รวม 20 คะแนน จำนวน 5 ทำประกวด รวมทั้งสิ้น 100 คะแนน

2) มาตรฐานการให้คะแนน ดังนี้

คะแนนเต็ม 5 ใช้เกณฑ์ดังนี้ ดีมาก = 5 ดี = 4 พอใช้ = 3

คะแนนเต็ม 3 ใช้เกณฑ์ดังนี้ ดีมาก = 3 ดี = 2 พอใช้ = 1

หรือคณะกรรมการพิจารณาร่วมกัน

3) คณะกรรมการตัดสิน

- 3.1) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด และบุคคลภายนอกจากหน่วยงานอื่นที่เป็นที่ยอมรับในด้านศิลปวัฒนธรรมไทย
- 3.2) การตัดสินผลการประกวด คณะกรรมการจะตัดสินจากการให้คะแนนการประกวดมารยาทไทย โดยใช้รูปแบบ
- 3.3) ผู้เข้าประกวด ต้องปฏิบัติทำต่างๆ ครบจำนวน 5 ทำ ประกอบด้วย ทำบังคับ ข้อ 9.1.1 และ ทำบังคับเลือก ข้อ 9.1.2
- 3.4) ในกรณีที่คะแนนเท่ากัน ให้ทีมที่มีคะแนนเท่ากันประกวดใหม่ หรือ อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการตัดสิน

4. เกณฑ์การพิจารณาเหรียญรางวัล

1. คะแนน 90 ขึ้นไป ระดับเหรียญทอง
2. คะแนน 80 - 89 ระดับเหรียญเงิน
3. คะแนน 70 - 79 ระดับเหรียญทองแดง

5. เกณฑ์การรับรางวัล

1. ชนะเลิศ คือ ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด (1 รางวัล)
2. รองชนะเลิศอันดับ 1 คือ ผู้ที่ได้คะแนนรองจากรางวัลชนะเลิศ (1 รางวัล)
3. รองชนะเลิศอันดับ 2 คือ ผู้ที่ได้คะแนนรองจากรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 (1 รางวัล)

เกณฑ์ กติกา การประกวด แสดง แข่งขัน
ทักษะวิชาชีพ ทักษะพื้นฐาน และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น
ทักษะพื้นฐาน การประกวดมารยาทไทย
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ระดับสถานศึกษา ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ ปีการศึกษา 2560-2561

6. รางวัลที่ได้รับ

1. ชนะเลิศ ได้รับโล่พร้อมเกียรติบัตร
2. รองชนะเลิศอันดับ 1 ได้รับเกียรติบัตร
3. รองชนะเลิศอันดับ 2 ได้รับเกียรติบัตร
4. รองชนะเลิศอันดับ 3 ได้รับเกียรติบัตร (เฉพาะระดับชาติ)
5. รองชนะเลิศอันดับ 4 ได้รับเกียรติบัตร (เฉพาะระดับชาติ)
6. รางวัลชมเชย ได้รับเกียรติบัตร (เฉพาะระดับชาติ)

หมายเหตุ

1. โล่รางวัลมอบให้สถานศึกษา เกียรติบัตรมอบให้ ผู้เข้าประกวดแข่งขัน และครูผู้ควบคุม
2. ผู้เข้าร่วมประกวด แข่งขัน ที่ไม่ได้รับรางวัลตามข้อ 6 ผู้ควบคุม และกรรมการ ได้รับเกียรติบัตร
3. ผลการตัดสินของคณะกรรมการถือว่าเป็นที่สิ้นสุด